

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องทัศนคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อการเป็นผู้ประกอบการ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อการเป็นผู้ประกอบการ และสำรวจความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ นักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในระดับปริญญาตรี หลักสูตรปกติภาคภาษาไทยจำนวน 9 คณะวิชา 21 สาขาวิชาที่จะสำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2548 ซึ่งประกอบด้วย นักศึกษาหลักสูตร 4 ปีที่มีรหัสเข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2545 จำนวน 1,045 ราย นักศึกษาหลักสูตรต่อเนื่อง 2.5 ปีที่มีรหัสเข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2546 จำนวน 150 ราย และนักศึกษหลักสูตรต่อเนื่อง 2.0 ปีที่มีรหัสเข้าศึกษาเมื่อปีการศึกษา 2547 จำนวน 269 ราย รวมเป็นจำนวนประชากรทั้งสิ้น 1,464 ราย จากการเปิดตาราง R.V. Krejcie และ D.W. Morgan ณ ระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 316 ราย อย่างไรก็ตามในการศึกษาคั้งนี้ได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำของแต่ละสาขาวิชาไว้ที่จำนวน 10 ราย ยกเว้นกรณีที่ประชากรมีจำนวนน้อยกว่า 10 รายจะเก็บข้อมูลตามจำนวนประชากรที่มี ดังนั้นขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นในการศึกษาคั้งนี้มีจำนวน 366 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ เพศ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ลำดับการเกิด จำนวนพี่น้อง คณะที่สังกัด สาขาวิชาที่เรียน หลักสูตรที่ศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน และประเภทของประสบการณ์ในการทำงานที่เคยมี ส่วนที่ 2 ทัศนคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 ความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 17 ข้อ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 16 ข้อ ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพฤติกรรมกรเป็นผู้ประกอบการ จำนวน 6 ข้อ ส่วนที่ 3 สำรวจความต้องการนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ แบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 สำรวจความต้องการนักศึกษาในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้าน

บริหารธุรกิจ จำนวน 16 ข้อ ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการศึกษาประกอบหลักสูตร
ระยะสั้นทางด้านบริหารธุรกิจ จำนวน 7 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยนำข้อมูลที่
รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติ ซึ่งประกอบด้วย การแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางควบคู่การบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ทศนคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ

ส่วนที่ 3 สำรวจความต้องการนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในการเข้ารับการศึกษาประกอบหลักสูตร
ระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สำรวจความต้องการนักศึกษาในการเข้ารับการศึกษาประกอบหลักสูตรระยะสั้นด้าน
บริหารธุรกิจ

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการศึกษาประกอบหลักสูตรระยะสั้นด้าน
บริหารธุรกิจ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สังกัด
คณะบริหารธุรกิจมากที่สุด รองลงมาคือ คณะบัญชี การเงินและการธนาคาร ศึกษาหลักสูตร
ปริญญาตรี 4 ปี ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรก และมีพี่น้องจำนวน 2 คน บิดาและมารดาส่วนใหญ่
มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว นักศึกษาส่วนมากร้อยละ 52.5 มีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อ
หารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียน โดยประสบการณ์ในงานส่วนมากเป็นงานประเภทงานด้านการ
บริการ รองลงมาคืองานประเภทค้าขาย และงานรับจ้าง

ส่วนที่ 2 ทศนคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษา แบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ความเข้าใจของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจว่า ผู้ประกอบการคือบุคคลที่จัดตั้งธุรกิจขึ้นมาโดยยอมรับความเสี่ยงเพื่อหวังผลกำไร เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ แล้วพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการในระดับปานกลาง และหากพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ มีความเข้าใจมากที่สุด ในขณะที่คณะศาสนศาสตร์แมคกิลลารีความเข้าใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการเป็นผู้ประกอบการจะต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับอนาคตได้ และพยายามมองหาโอกาสเสมอ เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการ แล้วพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก และหากพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะสังคมศาสตร์ และ คณะบัญชี การเงิน และการธนาคาร มีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับมาก ในขณะที่คณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคมีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่คิดที่จะเป็นผู้ประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษา ถึงร้อยละ 76.0 และไม่คิดที่จะเป็นผู้ประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษา ร้อยละ 24.0 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะบริหารธุรกิจมีความคิดที่จะเป็นผู้ประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษามากที่สุด ในขณะที่คณะศาสนศาสตร์แมคกิลลารีไม่คิดที่จะเป็นผู้ประกอบการภายหลังสำเร็จการศึกษามากที่สุด

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการร้อยละ 66.4 ไม่ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการร้อยละ 9.8 และไม่แน่ใจร้อยละ 23.8 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด นักศึกษาที่สังกัดคณะศาสนศาสตร์แมคกิลลารีไม่ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด

ในขณะที่นักศึกษาที่สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค และ คณะนิติศาสตร์ยังไม่แน่ใจหรือ ยังไม่ได้ตัดสินใจที่จะเป็นผู้ประกอบการมากที่สุด

นักศึกษาที่ไม่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้น มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้ไม่มีความ ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการคือ กลัวขาดทุน รองลงมาคือ รายได้ไม่แน่นอน ต้องเสี่ยงกับความ ล้มเหลว กลัวความไม่มั่นคงในการทำงาน โดยอาชีพที่นักศึกษากลุ่มนี้ให้ความสนใจมากที่สุดคือ บริษัทเอกชน รองลงมาคือ รับราชการ

นักศึกษาที่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการนั้น มีเหตุผลสำคัญที่ทำให้มีความ ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการคือ ได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเป็นลูกจ้าง รองลงมาคือ เป็นนายของตัวเอง โดยอาชีพที่นักศึกษากลุ่มนี้ให้ความสนใจจะประกอบการในอนาคตมากที่สุด คือ ธุรกิจบริการ รองลงมาคือ ธุรกิจนำเข้า / ส่งออก

ส่วนที่ 3 สสำรวจความต้องการนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในการเข้ารับการศึกษาประกอบม หลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สสำรวจความต้องการนักศึกษาในการเข้ารับการศึกษาประกอบมหลักสูตรระยะสั้นด้าน บริหารธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่ศึกษา อยู่ สามารถให้ความรู้และสร้างความมั่นใจในการที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการได้ ร้อยละ 65.8 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะบริหารธุรกิจ มีความเห็นว่า หลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่ศึกษาอยู่ สามารถให้ความรู้และสร้างความมั่นใจในการที่จะออกไปเป็น ผู้ประกอบการได้มากที่สุด

นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจที่จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยปรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการให้สามารถเลือกเรียนเป็นรายวิชา เลือกเสรีได้โดยไม่ต้องผ่านรายวิชาอื่นมาก่อน ถึงร้อยละ 88.8 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษา สังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะเศรษฐศาสตร์ มีความสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่ เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยปรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับ ผู้ประกอบการให้สามารถเลือกเรียนเป็นรายวิชาเลือกเสรีได้โดยไม่ต้องผ่านรายวิชาอื่นมาก่อน มากที่สุด

นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าประเภทของโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มหาวิทยาลัย ควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการนอกเหนือจากหลักสูตรที่เรียนมา

มากที่สุดคือ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ รองลงมาคือ โครงการฝึกงาน

นักศึกษาส่วนใหญ่สนใจที่จะสมัครเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการโดยไม่กระทบต่อการเรียนตามปกติ คิดเป็นร้อยละ 88.0 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะเศรษฐศาสตร์มีความสนใจที่จะสมัครเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการโดยไม่กระทบต่อการเรียนตามปกติมากที่สุด

นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ถึงร้อยละ 82.8 โดยในจำนวนนี้ คณะที่ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น มากที่สุด คือคณะพยาบาลศาสตร์ แมคคิลวารี และมีนักศึกษาเพียงร้อยละ 17.2 เท่านั้นที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นโดยในจำนวนนี้ คณะที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น มากที่สุด คือ คณะบริหารธุรกิจ หลักสูตรระยะสั้นที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมมากที่สุด คือ หลักสูตรทางด้านการตลาด

นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่สำคัญในกรณีที่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น คือ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานของตนเอง รองลงมาคือ เพื่อเรียนรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆทางด้านการบริหารธุรกิจ หลักสูตรที่นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสนใจ ในกรณีที่มีความต้องการจะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทางด้านการบริหารธุรกิจมากที่สุด คือ หลักสูตรทางด้านการตลาด รองลงมาคือ หลักสูตรทางด้านภาษาต่างประเทศ

นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรอยู่ในช่วงราคาน้อยกว่า 1,500 บาท โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน ในวันเสาร์ – อาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. ระยะเวลาการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตรประมาณ 1 – 2 สัปดาห์ และ 1 – 3 วัน มีจำนวนผู้เรียน 10 – 15 คนต่อ 1 ห้อง ใช้วิธีการการสาธิตและฝึกปฏิบัติ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ ถึงร้อยละ 79.08 เมื่อพิจารณาตามคณะที่นักศึกษาสังกัดพบว่า นักศึกษาที่สังกัดคณะบัญชี การเงิน และการธนาคาร มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ มากที่สุด

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทางด้านการบริหารธุรกิจ

นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้า

รับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจว่า ปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุด โดยประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุดก็คือ วิทยากรสามารถสร้างความเข้าใจในเรื่องที่สอนได้เป็นอย่างดี

ส่วนปัจจัยอื่นๆ อันได้แก่ ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ปัจจัยด้านการจัดฝึกอบรม ปัจจัยด้านโปรแกรมชั้นการตลาด ปัจจัยด้านกระบวนการ และปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก โดยประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุดของแต่ละปัจจัยมีดังนี้ ปัจจัยด้านหลักสูตร ได้แก่ ระบบการเรียนการสอนที่ทันสมัยใช้เทคโนโลยี ปัจจัยด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตร ปัจจัยด้านการจัดฝึกอบรม ได้แก่ สถานที่จัดฝึกอบรมอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวก ปัจจัยด้านโปรแกรมชั้นการตลาด ได้แก่ การให้คำปรึกษากายหลังจากที่เข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ปัจจัยด้านกระบวนการ ได้แก่ มีกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องต่างๆ ในการเข้ารับบริการที่รวดเร็ว และปัจจัยด้านสภาพทางกายภาพ ได้แก่ มีสถานที่รับประทานอาหารที่สะอาดและสะดวก

อภิปรายผล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดเรื่องทัศนคติ แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ส่วนประสมการตลาด บริการ แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม และการทบทวนวรรณกรรมต่างๆ เพื่อใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาทัศนคติและความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อการเป็นผู้ประกอบการ โดยการอภิปรายผลจะอธิบายเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ทัศนคติของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพต่อการเป็นผู้ประกอบการ
องค์ประกอบที่สำคัญของทัศนคติมี 3 ด้าน ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความเข้าใจหรือการรับรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการในระดับปานกลาง (67.0) เมื่อพิจารณาประเด็นที่นักศึกษามีความเข้าใจหรือรับรู้ พบว่า นักศึกษามีความเข้าใจหรือรับรู้ว่าคุณประกอบการคือบุคคลที่จัดตั้งธุรกิจขึ้นมาโดยยอมรับความเสี่ยงเพื่อหวังผลกำไร(95.4) รองลงมาคือรับรู้ว่าการซื้อขายธุรกิจเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการ(91.3) นอกจากนี้ยังรับรู้ว่าคุณประกอบการธุรกิจขนาดย่อมนั้นสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับลูกค้าได้มากกว่า

ประกอบการธุรกิจขนาดใหญ่ จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติที่สอดคล้องตามแนวคิดที่ นอร์ม บรอดสกี(Brodsky ,1996 : 34) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้ประกอบการคือผู้ที่สร้างธุรกิจใหม่ เผชิญหน้ากับความเสี่ยงและความไม่แน่นอน โดยมีเป้าหมายที่ผลกำไรและการเจริญเติบโต ด้วยการค้นหาโอกาสและรวบรวมทรัพยากรที่จำเป็นเพื่อการลงทุน และสอดคล้องกับแนวคิดของ วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2542) ซึ่งกล่าวถึงคุณสมบัติของเจ้าแก้มใหม่ที่มีแนวโน้มจะประสบความสำเร็จจะต้องมีเครือข่ายดีเพื่อที่จะทำให้ได้ประโยชน์ทั้งด้านข้อมูล และการได้รับความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ จากเพื่อน หรือเครือข่ายได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของมุสดี รุมาคม(2544)ซึ่งกล่าวถึง ข้อได้เปรียบธุรกิจขนาดย่อมว่า เป็นธุรกิจที่มีการติดต่อที่ใกล้ชิดกับพนักงานและกับลูกค้า อย่างไรก็ตาม พบว่าผลการศึกษารองค้ประกอบการทางด้านความเข้าใจและการรับรู้นี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศรา จันทรเจริญสุข(2542) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติที่มีต่อการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาคณะวิชาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตภาคพายัพ และได้กล่าวถึงองค์ประกอบด้านความคิด ความเข้าใจของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเห็นด้วยมากที่สุดในเดือนที่ว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่ต้องยอมรับความเสี่ยงเพื่อหวังผลกำไร

ส่วนประเด็นที่นักศึกษามีความเข้าใจหรือรับรู้ไม่มากนัก พบว่า ประเด็นที่นักศึกษาไม่มีความเข้าใจหรือไม่รับรู้มากที่สุดคือการจัดตั้งธุรกิจของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมนั้นสามารถจัดตั้งได้ในรูปแบบกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วน และบริษัทจำกัด(83.1) รองลงมาคือผู้ประกอบการที่ดำเนินธุรกิจขนาดย่อมแบ่งประเภทธุรกิจได้ 3 ประเภทคือ ธุรกิจการผลิต ธุรกิจพาณิชย์กรรม และธุรกิจบริการ(80.3) นอกจากนี้ยังไม่มี ความเข้าใจหรือรับรู้ว่าตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมนั้นไม่จำเป็นต้องอยู่เฉพาะในชุมชนหรือจังหวัดที่ผู้ประกอบการดำเนินกิจการอยู่เท่านั้น(54.6)

2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึกต่อการเป็นผู้ประกอบการ จากการศึกษา

พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยของความเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก(3.78) โดยนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการโดยเห็นด้วยมากที่สุดในเดือนที่ว่า การเป็นผู้ประกอบการจะต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับอนาคตได้ และพยายามมองหาโอกาสเสมอ(4.62) การเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก มีพลังและไฟในการทำงานสูง(4.60) การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่ท้าทายความรู้ความสามารถ และต้องมีทักษะในการจัดการ การ จัดคน จัดงานและจัดสรรทรัพยากร(4.51)

นอกจากนี้การจะเป็นผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีความอยากที่จะรู้ว่าสิ่งที่ตนกระทำลงไป จะเกิดผลลัพธ์อย่างไร และมีความพยายามที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงให้ดีขึ้นกว่าเดิม (4.48) จากผลการศึกษาดังกล่าวแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีทัศนคติที่สอดคล้องตามแนวคิดที่สคาร์โบรุช และ ซิมเมอร์เรอร์ (Scarborough and Zimmerer, 2001 : 4) ซึ่งกล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ประกอบการไว้ว่า ผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่กระหายความรับผิดชอบโดยต้องมีความรู้ลึกว่าเขาจะต้องรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการลงทุนหรือในงานที่เขาต้องเข้าไปเกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการมักเป็นผู้ที่ชอบความเสี่ยงในระดับปานกลาง มองโลกในแง่ดีในเรื่องโอกาสและความสำเร็จ มีความกระหายที่จะรู้ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตน เป็นผู้ที่มีพลังและมีไฟในการทำงาน สามารถปรับตัวเข้ากับอนาคต มีทักษะในการจัดองค์กร จัดวางผู้คน และจัดสรรทรัพยากร และมักมองว่าคุณค่าแห่งความสำเร็จอยู่เหนือเงินตรา เงินจึงเป็นเพียงสัญลักษณ์ตัวหนึ่งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จเท่านั้น

อย่างไรก็ตาม พบว่าผลการศึกษารองค้ประกอบทางด้านความรู้สึกลี้กนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศรา จันทรเจริญสุข(2542) ซึ่งได้กล่าวถึงองค้ประกอบด้านความรู้สึกลี้กของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเห็นด้วยมากที่สุดใประเด็นที่ว่า การเป็นผู้ประกอบการเป็นอาชีพที่ท้าทายความรู้ความสามารถ การเป็นผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อความยากลำบาก

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ ขาวสวย(2546)ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงใอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม้ต่อการเป็นผู้ประกอบการ และได้กล่าวถึงองค้ประกอบด้านความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการ ไว้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความเห็นด้วยที่มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก คือมีความเห็นว่าการผู้ประกอบการจะต้องมีความอดทนต่อความยากลำบากมากกว่าการเป็นลูกจ้าง

3. องค้ประกอบทางด้านพฤติกรรม จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อพฤติกรรมการเป็นผู้ประกอบการ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการร้อยละ 66.4 นอกจากนี้มีความไม่แน่ใจหรือยังไม่ได้ตัดสินใจ ร้อยละ 23.8 และมีเพียงร้อยละ 9.8 เท่านั้นที่ไม่ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวเป็นไปในทิศทางตรงข้ามกับงานวิจัยของนิศรา จันทรเจริญสุข(2542))ซึ่งกล่าวว่าเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วมีผู้ที่ต้องการจะออกไปประกอบอาชีพเพียงร้อยละ 20.7 เท่านั้น ในขณะที่งานวิจัยของ สุภาภรณ์ ขาวสวย(2546)กล่าวถึงพฤติกรรมหรือแนวโน้มต่อการเป็นผู้ประกอบการว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ร้อยละ 50.5 ไม่แน่ใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการ มีเพียงร้อยละ 13.2

เท่านั้นที่สนใจจะออกไปเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษา ผลการศึกษาที่มีทิศทางตรงข้ามกันนี้อาจเป็นเพราะ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีบิดามารดาที่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวซึ่งอาจรอที่จะรับภาระในการดูแลกิจการในรุ่นต่อไป กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุตรคนแรกจึงมีลักษณะของผู้นำตามธรรมชาติซึ่งมักเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง อีกทั้งปัจจุบันภาครัฐให้การกระตุ้นและสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่มากขึ้น นักศึกษามีความกล้ามากขึ้นในการประกอบธุรกิจ และรู้ว่าภาครัฐให้การสนับสนุนในเรื่องแหล่งทุน และมีการฝึกอบรมให้ความรู้ในการเป็นผู้ประกอบการให้แก่นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาแล้วแต่ยังไม่มียานทำ เหล่านี้อาจทำให้นักศึกษามองว่าการประกอบธุรกิจเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีความน่าสนใจในขณะที่ตลาดแรงงานถูกผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ ทำให้ปริมาณการจ้างงานของภาครัฐและเอกชนลดลง

จากการศึกษาพบว่า เหตุผลสำคัญที่ทำให้มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการคือการได้รับผลตอบแทนมากกว่าการเป็นลูกจ้าง รองลงมาคือ เป็นนายของตัวเอง และมีโอกาสทำกำไรและสะสมความมั่งคั่ง โดยอาชีพที่นักศึกษากลุ่มนี้ให้ความสนใจจะประกอบการในอนาคตมากที่สุดคือ ธุรกิจบริการ รองลงมาคือ ธุรกิจนำเข้า / ส่งออก ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ผุสดี รุมาคม(2540)ซึ่งกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการเข้าไปประกอบธุรกิจ คือ ความต้องการกำไรและความมั่งคั่ง ความเป็นอิสระและอำนาจ และข้อดีของการเป็นผู้ประกอบการ ในประเด็น ความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต การเป็นนายของตนเอง และผลกำไรเป็นตัวเงินที่จูงใจ นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาในเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิศรา จันทร์เจริญสุข(2542) และสุภาภรณ์ ชาวสวย(2546) ซึ่งได้กล่าวถึงเหตุผลที่ให้ความสนใจที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วคือ เป็นอาชีพที่เป็นอิสระไม่ต้องเป็นลูกจ้างใคร

นอกจากนี้ จากผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาร้อยละ 9.8 ไม่ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการ โดยเหตุผลสำคัญที่ทำให้ไม่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการคือ กลัวขาดทุน รองลงมาคือ รายได้ไม่แน่นอน ต้องเสี่ยงกับความล้มเหลว กลัวความไม่มั่นคงในการทำงาน โดยอาชีพที่นักศึกษากลุ่มนี้ให้ความสนใจมากที่สุดคือ บริษัทเอกชน รองลงมาคือ รับราชการ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ ผุสดี รุมาคม(2540) ซึ่งกล่าวถึงเหตุผลของการไม่เข้าไปประกอบธุรกิจว่า เป็นเพราะกลัวความสูญเสียทางการเงิน ขาดความมั่นคงในการทำงาน กลัวสภาพแวดล้อมที่ไม่สามารถควบคุมได้ และข้อเสียของการเป็นผู้ประกอบการ ในประเด็น รายได้ที่ไม่สม่ำเสมอ เพราะการทำธุรกิจย่อมมีความเสี่ยงที่จะได้กำไรหรือขาดทุนได้ตลอดเวลา นอกจากนี้แล้วผลการศึกษาในเรื่องดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ

นิศรา จันทรเจริญสุข(2542)ซึ่งกล่าวว่า นักศึกษาที่ไม่ให้ความสนใจที่จะออกไปประกอบอาชีพ เป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนั้นมีเหตุผลดังนี้คือ ไม่ต้องการเสี่ยงในการลงทุน และเป็นอาชีพที่ไม่มีความมั่นคงและเห็นว่าอาชีพที่น่าสนใจมากที่สุดคือ ทำงานบริษัท ซึ่งในประเด็นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาภรณ์ ขาวสวย(2546)อีกด้วย

อนึ่งเมื่อเชื่อมโยงความสอดคล้องขององค์ประกอบที่สำคัญของทัศนคติทั้ง 3 ส่วนโดย จำแนกรายคณะวิชาที่สังกัด พบว่าโดยส่วนใหญ่มีความสอดคล้องขององค์ประกอบทัศนคติ เป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยที่องค์ประกอบของทัศนคติใน 2 ส่วนแรก คือการที่นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจหรือการรับรู้เป็นอย่างดีเกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการ และการที่นักศึกษามีความรู้สึก ในทางบวกต่อการเป็นผู้ประกอบการ จะส่งผลให้มีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดพฤติกรรมความต้องการ ที่จะเป็นผู้ประกอบการเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว โดยคณะวิชาที่มีองค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 ด้านเป็นไปในทิศทางบวกได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะ บัญชีการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ส่วนคณะวิชาที่มี องค์ประกอบของทัศนคติทั้ง 3 ด้านเป็นไปในทิศทางลบได้แก่ คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี และ คณะนิติศาสตร์ สำหรับคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคนั้นมีทัศนคติที่ไม่เป็นไปในทิศทาง เดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ยของความเข้าใจหรือการรับรู้ต่อการเป็นผู้ประกอบการเป็นอย่างดี มี ค่าเฉลี่ยความความคิดเห็นต่อการเป็นผู้ประกอบการในระดับปานกลาง แต่กลับไม่มีความ ต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการ ซึ่งกรณีนี้อธิบายได้ว่าคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคเป็น วิชาชีพที่มีเส้นทางของอาชีพที่ชัดเจน นักศึกษาที่เรียนในคณะดังกล่าวมีเป้าหมายทางวิชาชีพที่ ชัดเจนเช่นกัน ความจำเป็นในการแสวงหาอาชีพที่เป็นอาชีพอิสระจึงอาจไม่เกิดขึ้นในช่วงที่กำลัง ศึกษาอยู่

ส่วนที่ 2 ความต้องการของนักศึกษามหาวิทยาลัยพายัพในการเข้ารับการ ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ

การสำรวจความต้องการนักศึกษาในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ด้านบริหารธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าหลักสูตรและเนื้อหาวิชาที่ศึกษา อยู่ สามารถให้ความรู้และสร้างความมั่นใจในการที่จะออกไปเป็นผู้ประกอบการได้(65.8) มี ความสนใจที่จะลงทะเบียนเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการในกรณี ที่มหาวิทยาลัยปรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการให้สามารถเลือกเรียนเป็นรายวิชาเลือกเสรี

ได้โดยไม่ต้องผ่านรายวิชาอื่นมาก่อน(88.8) และเห็นว่าประเภทของโครงการหรือกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มหาวิทยาลัยควรปรับปรุงหรือเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการเป็นผู้ประกอบการ นอกเหนือจากหลักสูตรที่เรียนมาคือ โครงการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการ และโครงการฝึกงาน นอกจากนี้ยังมีความสนใจที่จะสมัครเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นสำหรับการเป็นผู้ประกอบการโดยไม่กระทบต่อการเรียนตามปกติ(88.0) อย่างไรก็ตามนักศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น (82.8) นักศึกษาส่วนใหญ่มีเหตุผลที่สำคัญในกรณีที่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น คือ เพื่อพัฒนาทักษะการทำงานของตนเอง และเพื่อเรียนรู้หรือเพิ่มพูนความรู้ใหม่ๆ ทางด้านการบริหารธุรกิจ หลักสูตรที่ให้ความสนใจมากที่สุด คือ หลักสูตรทางการตลาด และหลักสูตรทางด้านภาษาต่างประเทศ

นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อหลักสูตรอยู่ในช่วงราคาน้อยกว่า 1,500 บาท โดยจัดหลักสูตรฝึกอบรมในช่วงภาคเรียนฤดูร้อน ในวันเสาร์ – อาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 – 12.00 น. ระยะเวลาการฝึกอบรมแต่ละหลักสูตรประมาณ 1 – 2 สัปดาห์ และ 1 – 3 วัน มีจำนวนผู้เรียน 10 – 15 คนต่อ 1 ห้อง ใช้วิธีการการสาธิตและฝึกปฏิบัติ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ(79.08) ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทางด้านบริหารธุรกิจในเขตจังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน ผลการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นทางด้านบริหารธุรกิจโดยสนใจหลักสูตรทางการตลาด ค่าใช้จ่ายในการเข้ารับการฝึกอบรมน้อยกว่า 2,500 บาทต่อหลักสูตร วันที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมคือ วันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงเวลา 9.00 - 12.00 น. ระยะเวลาที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรคือ 1 - 2 สัปดาห์ วัตถุประสงค์ที่ต้องการเข้ารับการฝึกอบรมคือ เพื่อพัฒนาการทำงานของตนเอง

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจ

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นโดยเฉลี่ยต่อปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจว่า ปัจจัยด้านบุคคลมีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุด(4.55) โดยประเด็นที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุดก็คือ วิทยากรสามารถสร้างความเข้าใจในเรื่องที่สอนได้เป็นอย่างดี(4.75)

เมื่อแยกพิจารณาในแต่ละปัจจัยโดยใช้กรอบของส่วนประสมทางการตลาดบริการ 7 P ในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านผลิตภัณฑ์(product) หมายถึงสิ่งที่เสนอขายโดยธุรกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์ที่เสนอขายอาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์หรือหลักสูตรนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นระบบการเรียนการสอนที่ทันสมัยใช้เทคโนโลยี(4.59) และการมีหลักสูตรที่น่าสนใจ ทันสมัย ทันเหตุการณ์ (4.55) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุด

ด้านราคา(price) หมายถึงคุณค่าผลิตภัณฑ์ในรูปตัวเงิน ราคาคือต้นทุนของลูกค้า ผู้บริโภคจะทำการเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าผลิตภัณฑ์กับราคาของผลิตภัณฑ์นั้น ถ้ามูลค่าสูงกว่าราคาก็จะทำการตัดสินใจซื้อ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านราคานี้ นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตร(4.06) และค่าเอกสารหรือค่าอุปกรณ์เสริมที่นอกเหนือจากค่าหลักสูตร(3.94) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก

สถานที่ หรือช่องทางการจัดจำหน่าย(place) หมายถึงโครงสร้างของช่องทาง ซึ่งประกอบด้วยสถาบันและกิจกรรมที่ใช้เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตภัณฑ์และบริการจากองค์กรไปยังตลาดเป้าหมาย จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านสถานที่หรือด้านการจัดฝึกอบรมนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการมีสถานที่จัดฝึกอบรมอยู่ในทำเลที่เดินทางสะดวก(4.37) และการมีห้องฝึกอบรมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียนรู้(4.36) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก

การส่งเสริมการตลาด(promotion) หมายถึงการติดต่อสื่อสารเกี่ยวกับข้อมูลระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเพื่อสร้างทัศนคติและพฤติกรรมการซื้อ การติดต่อสื่อสารอาจใช้พนักงานขาย หรือเป็นการสื่อสารโดยไม่ใช้คน เช่น การโฆษณา การส่งเสริมการขาย การให้ข่าวประชาสัมพันธ์ การตลาดทางตรง จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดหรือโปรโมชั่นการตลาดนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าเป็นการให้คำปรึกษาภายหลังการเข้ารับการฝึกอบรม(4.44) และการศึกษาคูณในราคาประหยัด(4.35) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก

บุคคลหรือบุคลากรให้บริการ (People) หมายถึง พนักงานหรือบุคคลที่เป็นผู้ให้บริการ ซึ่งจะต้องมีการคัดเลือก ฝึกอบรม และจูงใจเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้ จากการศึกษา

พบว่า ปัจจัยด้านบุคคลหรือบุคลากรผู้ให้บริการนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ วิทยากรจะต้องสามารถสร้างความเข้าใจในเรื่องที่สอนได้เป็นอย่างดี(4.75) และวิทยากรต้องเป็น ผู้ที่มีความรู้และมีชื่อเสียงในหัวข้อที่สอน(4.61) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเข้ารับการ ฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมากที่สุด

กระบวนการให้บริการ (Process) หมายถึง การส่งมอบคุณภาพในการให้บริการกับ ลูกค้าได้อย่างรวดเร็วและประทับใจ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านกระบวนการนั้น นักศึกษา ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ การมีกระบวนการแก้ปัญหาเรื่องต่างๆในการเข้ารับบริการที่รวดเร็ว (4.44) และการมีขั้นตอนการสมัครฝึกอบรมที่ไม่ยุ่งยาก(4.41) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจใน การเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก

สภาพทางกายภาพ (Physical Evidence) หมายถึง การออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวก เครื่องมือ ป้ายเครื่องหมาย การแต่งกายของพนักงาน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้าน สภาพทางกายภาพนั้น นักศึกษาส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่ การมีสถานที่รับประทานอาหารที่ สะอาดและสะดวก(4.34) และการมีที่จอดรถที่เพียงพอและปลอดภัย(4.32) เป็นปัจจัยที่มีผลต่อ การตัดสินใจในการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านบริหารธุรกิจในระดับมาก

ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) ซึ่ง กล่าวถึงปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด โดยพบว่า

ด้านผลิตภัณฑ์ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง หัวข้อหลักสูตรน่าสนใจ ทันสมัยทันเหตุการณ์

ด้านราคา ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง ค่าใช้จ่ายต่อหลักสูตร ค่าเอกสาร อุปกรณ์เสริม

ด้านสถานที่ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง สถานที่จัดอบรมอยู่ในทำเลที่ เดินทางสะดวก

ด้านวิทยากร ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง ผู้สอนสนใจและกระตือรือร้น ในการสอน สามารถสร้างความเข้าใจในหัวข้อที่สอนได้เป็นอย่างดี มีความรู้และมีชื่อเสียงใน หัวข้อที่สอน

ด้านกระบวนการให้บริการ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง ความรวดเร็วใน การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ขั้นตอนการติดต่อเพื่อขอแก้ไขปัญหาต่างๆระหว่างฝึกอบรมที่ไม่ยุ่งยาก

ส่วนประเด็นที่แตกต่างจากงานวิจัยของ กำพล จิรายุเจริญศักดิ์ (2545) คือ ประเด็น ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดด้านการส่งเสริมการตลาดหรือโปรโมชั่นการตลาด โดยจากผล

การศึกษาพบว่าประเด็นนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญในเรื่อง การให้คำปรึกษาภายหลังจากการเข้ารับการฝึกอบรมแล้ว ในขณะที่งานวิจัยของก้ำพล จิรายุเจริญศักดิ์นั้นให้ความสำคัญในเรื่อง การแจกเอกสารหรือหนังสือพรีนออกเหนือจากการที่อบรมในหลักสูตร ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษา ไม่เคยมีประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ จึงต้องการคำแนะนำ หรือผู้ให้คำปรึกษามากกว่า

อนึ่งเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติด้านพฤติกรรมแนวโน้มของความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการอนาคตกับความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น พบว่า คณะวิชาที่มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางบวก คือ มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการและมีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้วย ได้แก่ คณะมนุษยศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะบัญชีการเงินและการธนาคาร คณะวิทยาศาสตร์ และคณะเศรษฐศาสตร์ ส่วนคณะวิชาที่มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางลบ คือ ไม่มีความต้องการเป็นผู้ประกอบการและไม่มีความต้องการที่จะเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้วย ได้แก่ คณะศาสนศาสตร์แมคกิลวารี คณะนิติศาสตร์ และคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิค ทั้งนี้อาจมีสาเหตุจาก คณะวิชาเหล่านี้มีเส้นทางวิชาชีพที่ชัดเจน มีงานรองรับเมื่อสำเร็จการศึกษา เป็นความรู้เฉพาะทาง ประกอบกับการมีตารางเรียนที่อัดแน่นโดยเฉพาะคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคจึงทำให้ไม่มีความต้องการที่จะฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น

ข้อค้นพบ

1. อาชีพของผู้ปกครองมีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยหากผู้ปกครอง(บิดา-มารดา)ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว กลุ่มตัวอย่างจะมีทัศนคติที่ดีต่อการเป็นผู้ประกอบการและมีแนวโน้มที่จะต้องการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต
2. ลำดับการเกิดมีผลต่อความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยกลุ่มตัวอย่างที่เป็นลูกคนโตหรือลูกคนแรกมีแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงเนื่องจากมีความเป็นผู้นำตามธรรมชาติและเป็นผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นอกจากนี้ยังพบว่าบุตรคนสุดท้ายก็มีความแนวโน้มที่จะเป็นผู้ประกอบการสูงเช่นกัน
3. กลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนพี่น้อง 2 คนมีแนวโน้มที่ต้องการจะเป็นผู้ประกอบการสูง
4. กลุ่มตัวอย่างที่เคยมีและไม่เคยมีประสบการณ์ในการทำงานเพื่อหารายได้ด้วยตนเองระหว่างเรียนต่างก็มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกอบการ
5. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประกอบการไม่มากเป็นโอกาสในการที่สถาบันการศึกษาจะให้ความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติเพิ่มเติม

6. ธุรกิจบริการ ธุรกิจนำเข้าและส่งออก และธุรกิจค้าปลีกเป็นประเภทธุรกิจที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจในอันดับต้นๆ
7. หลักสูตรระยะสั้นที่กลุ่มตัวอย่างสนใจคือ หลักสูตรด้านการตลาด ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการ และการบริหารธุรกิจต่างประเทศ
8. กลุ่มตัวอย่างเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นด้านต่างๆน้อยมากโดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างจากคณะพยาบาลศาสตร์แมคคอร์มิคไม่เคยเข้ารับการอบรมรายวิชานอกหลักสูตรเลย
9. กลุ่มตัวอย่างให้ความสนใจรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการสาธิต ฝึกปฏิบัติ และการทัศนศึกษา

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลวิจัยไปใช้

- 1.1 สถาบันการศึกษาควรปรับปรุงหรือทบทวนหลักสูตรการศึกษาที่เอื้อต่อการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้ประกอบการของนักศึกษาทุกคณะวิชา โดยอาจพิจารณารายวิชาเลือกเสรีเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่สนใจได้มีโอกาสลงทะเบียนเรียน
- 1.2 คณะวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ ควรปรับรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการเพื่อใช้สำหรับนักศึกษาผู้สนใจนอกคณะวิชา โดยอาจปรับลดเงื่อนไขในการเรียนรายวิชาเหล่านั้น เช่น การยกเว้นรายวิชาที่ต้องเรียนก่อนที่จะลงเรียนรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการ
- 1.3 คณะวิชาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเป็นผู้ประกอบการ ควรจัดวิชาโทการเป็นผู้ประกอบการ โดยอาจมีรายวิชาหลัก ด้านการตลาด การเงิน การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจัดการ เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ครบทุกด้านและเพียงพอต่อการเป็นผู้ประกอบการ
- 1.4 สถาบันการศึกษาควรมอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้ประกอบการจัดหลักสูตรอบรมระยะสั้นแก่นักศึกษาหรือผู้สนใจ โดยหลักสูตรที่นักศึกษาให้ความสนใจ ได้แก่ หลักสูตรด้านการตลาด ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการ เป็นต้น
- 1.5 สถาบันการศึกษาควรส่งเสริมโครงการต่างๆ อาทิ โครงการฝึกงาน โครงการฝึกอาชีพ บริษัทจำลอง และโครงการศูนย์บ่มเพาะธุรกิจ

2. การทำวิจัยครั้งต่อไป

- การศึกษาเรื่องการติดตามผลการประกอบอาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา
- การศึกษาความก้าวหน้าและ/หรือการสร้างดัชนีวัดความสำเร็จในอาชีพลูกจ้างกับการเป็นผู้ประกอบการเชิงเปรียบเทียบ

PAYAP UNIVERSITY